

Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA12-mi peqquneqassasut siunnersuusioqqullugit, taamaasilluni illup tunineqarnerani iluanaarummiik akitsuummik akiliisarnissaq eqqunneqaqqullugu taarsigassarseriaaseq 20/20/60 atorlugu illut sanaat tunineqarneranni nalingata affaa aallaavigalugu, illup napparnerani pisortat taarsigassarsititsisartullu namminersortut taarsigassarsiissutaat sinnerlugit iluanaaruteqartoqarsimappat.

(Justus Hansenimit, Demokratit, saqqummiunneqartoq)

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneernejarnerani saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermi ataatsimiititaliaq ukuninnga kingullermik inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berhelsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Finn Karlsen, Siumut

Siunnersuutip UPA/2001-imi 10. marts siullermeernejarluni suliarineqarnerata kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imaa siunertaalu

Inissiamut pisortat taarsigassarsititsisartullu namminersortut taarsigassarsiissutaat sinnerlugu inissiat 20/20/60 atorlugu sananeqartut tunineqarneranni iluanaaruteqartoqarsimappat iluanaarutip taassuma 50 %-ianik akitsuummik akiliisalernissamik atuutilersitsisumik inatsisissatut siunnersuummik Naalakkersuisut UPA 12-imi saqqummiussinissaat

siunnersuutikkut siunertarineqarpoq. Illup atulerneraniit ukiut marluk qaangiutinngitsut illu tunineqarpat akitsuut taanna akilerneqartussaassaaq.

Innuttaasut nammineerlutik illoqalernissaminut periarfissaasa siuarsaavigineqarnissaat siunnersuuteqartup kissaatigaa aammali kissaatigalugu illuliornissamut pisortanit suli tapiissuteqartoqartarnissaa. Pisortanit taarsigassarsinissamut periarfissat atorluarnerisigut iluanaarniarnissap, tassungalugu ilanngullugu pisortanit tapiiffigineqartumik inissialioreermermi inissiat pilertortumik tuninerisigut iluanaarujussuarnissap illuatungilernissaa siunnersuuteqarnermi siunertaavoq.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani erserpoq, pisortanit tapiiffigineqarluni illuliortarnerup iluanaarniutigineqartarnerata killilersimaarneqarnissaa partiit ataatsimut isigalugu tapersersornartikkaat, partiillu amerlanerussutillit siunnersuummut tapersersuisut. **Inuit Ataqatigiit** aamma **Demokratit** oqaatigaat Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap kaammattuutaanut atatillugu siunnersuut isiginiarneqassasoq. Siunnersuutip maannakkutut isikkoqartilluni akuersaarneqarnissaminut inassuteqaatigineqarnissaa **Siumup** kissaatiginngilaa, sanaartortunik iluanaarniarnermik siunertaqaratik illuliortitertunut siunnersuutip attuisinnaanera tamatumuuna annertuallaaqimmat. **Atassutip** tungaaniit isumaqartoqanngilaq illuliamik tunisinermi iluanaaruteqarneq tupinnartuliaasoq, kisiannili illumik tunisinikkut iluanaarniarneqarnissaanut periarfissat suunerisa misissuiffiginissaat pingaartuusoq oqaatigalugu. **Kattusseqatigiit Partiiata** oqaatigaa 20/20/60 atorlugu attartortitsisarnerup suliarineqarneranut illuliornissamut atatillugu attartortitsisarnerit allat aamma ilanngunneqartariaqartut. Taamaalillunilu qanoq iliorluni innuttaasut ineqartinnissaasa qulakkeernissaanik tunisinikkullu iluanaarniarneqartarnissaata sapinngisamik qanoq pinaveersimatinnissaanik peqqissaartumik misissuinissaq annertuumik isumaqatigineqarpoq.

Inatsisartut ataatsimiititaliaasa allat akulerutsinneri

Taamani Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaasup siunnersuummik suliarinninnerminut atatillugu taamani Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliasoq siunnersuummut oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigisimavaa. Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliap akissutaata assilinera isumaliutissiisummut **ilanngussaq 1-itut** ilanngunneqarpoq.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisinnaasai

Ataatsimiititaliap maluginiarpa siunnersuutip piviusunngortinnerani aningaasatigut kingunerisinnaasat siunnersuummi tagginneqarsimasut. Aammattaaq ataatsimiititaliaq

isumaqarpoq akitsuusiisarnermik atulersitsinermi ataatsimut isigalugu tamanna akileraarutitigut isertitaqarnerulernermik kinguneqartussaassasoq.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa namminersorlutik inuussutissarsiortunut innuttaasunullu inissiaatimik iluanaaruteqarlutik tunisisunut siunnersuutip piviusunngortinnera aningaasatigut kinguneqartussaassasoq. Aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassanik sukumiinerusumik nalilersuinissami siunissami inatsisissatut siunnersuutissap akileraartarnerup tungaatigut qanoq aaqqissugaanissaa apeqqutaassaaq.

Naalakkersuisut

Siunnersuut taama ilusilik akuersissutigineqaruni naak pitsaanngitsunik arlalinnik kinguneqartussaagaluartoq siunnersuut akuersissutigineqassasoq Naalakkersuisut akissuteqaamminni inassutigaat. Naalakkersuisulli aamma ima allapput: *“Naalakkersuisut siunnersuut ilalernartuutippaat ilutigaluguli oqaatigissallugu siunnersuut ineqarnermut tunngatillugu siunnersuutigineqarsimasunut allanut ilanngullugu suliarineqartariaqarmat. Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiunneqartoq Akileraartarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa pillugu oqallinnissami ilanngutissallugu oqallisigineqarnissaa pissusissamisuussasoq.”*

Taamaattumillu Naalakkersuisut oqariartuutaat paasiuminaappoq.

Tassunga atatillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut eqqaasitsissutigissavaa aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartunit akuersissutigineqartoq Naalakkersuisunut pituttuisuummat. Taamaattumillu siunnersuummik maannatut taasissutissamik qulequtalimmik akuersissutiginninnikkut inissiamut pisortat taarsigassarsititsisartullu namminersortut taarsigassarsiissutaa sinnerlugu inissiat 20/20/60 atorlugu sananeqartut tunineqarneranni iluanaaruteqartoqarsimappat iluanaarutip taassuma 50 %-ianik akitsuummik akiliisalernissamik atuutilersitsisumik inatsisissatut siunnersuummik Naalakkersuisut UPA 12-imi saqqummiussinissamut pituttorneqassapput.

Taamaalillutillu aalajangiiffigisassatut siunnersuut maannatut iluseqartoq akuersissutigineqarpat Naalakkersuisut siunnersuut inissianut tunngasuni siunnersuutitut allanut atasunngortillugu ilanngutiinnarsinnaanngilaat aalajangiiffigisassatullu siunnersuut saqqummiunneqartoq Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa pillugu oqallinnermut ilanngutiinnarsinnaanagu.

Apeqqutit

Siunnersuummut isummernerat paasiniarlugu ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut ilassutinik apeqquteqarpoq. Ataatsimiititaliap apeqqutai Naalakkersuisullu akissutaat **ilanngussaq 2-tut ilanngunneqarput.**

Siunnersuutip maannatut iluseqartilluni akuersissutigineqarnissaa naapertuuttut Naalakkersuisunit isigineqanngitsoq akissummit takuneqarsinnaavoq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut saqqummiunneqartut aalajangersimasumik ilusiligaanerisa nassatarisaanik suut suliassaalernersut Naalakkersuisut siunissami eqqumaffigisagaat ataatsimiititaliamit **kaammattuutigineqassaaq.** Aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiunneqarnermisut iluseqartoq akuersissutigineqassasoq kaammattuutigineqanngippat, tamanna Naalakkersuisut akissuteqaataanni ersarissumik paatsuugassaangitsumillu allassimasariaqarpoq.

Ataatsimiititaliap suliarnik sularinninnera

Akilaraarutit akitsuutillu atuuffiat pingarneq tassaavoq pisortat aningaasartuutaannik aningaasalersuinissaq, taamaalillunilu akilaraarutit qanoq aaqqissugaanissaannik politikikkut qanoq kissaateqartoqarnera kalaallit inuiaat atugarissaarnissaannut apeqqutaalluinnarluni. Aammaattaaq akilaraartarneq innuttaasut suliffeqarfifillu qanoq ingerlariaaseqarnerannut attuumassuteqarpoq, imatut paasillugu tassa aningaasatigut iliuseqartoqartarpoq suliap aalajangersimasumik ingerlaveqarnissaa anguniarlugu.

Akilaraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap (AAA) marsip qaammataani isumaliutissiissutini tamanut saqqummiuppaa. Tassani oqaatigineqarpoq, sulisoqarnikkut akilaraarusiisarneq qaffasissuussoq, aammalu nammineq aningaasaliissutinit iluanaarutaasartut – annaasaqaataasartut akilaraarutitigut ilanngaattissanut qaqutigunnaq ilaatinneqartartut. Tamanna Akilaraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap imaalillugu allangortinneqarnissaa siunnersuutigaa, tassalu nammineq pigisanik nalilinnik akilaraarusiisarneq eqqunneqassasoq, nammineq illuutitik tunisnermi iluanaarutinit akilaraarusersuisoqalissasoq, nunamut ernialliisarneq eqqunneqassasoq ernianullu aningaasartuutitut ilanngaateqarneq atorunnaarsillugu. Akilaraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap tamatumunnga tapiliullugu ilaatigut siunnersuutigaa inummut suliffeqarfifinullu akilaraarut 37 %-inut aalajangersarneqassasoq aammalu nammineq aningaaliissuteqarnermi isertitaqarfiit suulluunniit nalinginnaasumik 27 %-inik akilaraaruserneqartalissasut.

Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap innersuussutai isummerfiginngikkaluarlugit ataatsimiititaliaq isumaqarpoq illumik tunisinermi iluanaarummik akitsuusiisalnissaq inissatigut pissutsit qanoq ittuuneri akileraartarnikkullu aaqqissuussaaneq ataatsimut isiginiarlugit tamanna nalilersuiffigisariaqartoq, taamaattumillu illuuteqarnerup tungaatigut aamma 20/20/60 periutsip saniatigut suli allatigut misissueqittoqarnissaa pisariaqassasoq.

Attaveqarnermut Ineqarnermullu ataatsimiititaliap oqaatigaa nammineq illuuteqarnerup siuarsaaviginera, pisortanit aningaasaliivigineqartutigit inissiat amerlanerusut kiisalu pisortat inissiaataannik tamanut attartortinneqartartunut oqilisaassinissaq tassaasut ineqarnikkut politikkimi, pingaartillugit salliutinneqartariaqartut.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq aammattaaq isumaqarpoq, nammineq illussaminnik sanaartortartut siuarsaavigineqarmata assut tamanna pitsaasuusoq, aammalu sanaartortumut aningaasatigut iluanaaruteqarnissamut periarfissaqartariaqartoq, taamaalilluni siunissami nammineq sanaartortunut nammineq aningaasaliissuteqarnissaq qulakkeerneqarsinnaaqullugu. Pisuni pisortanit aningaasanik attartortitsinikkut naammaginangitsumik iluanaarniartoqarneratigut pisoqartillugu ataatsimiititaliaq tamatumunnga ilutigitillugu isumaqarpoq, akileraartarnerup aaqqissuussivigineratigut nalinginnaanngitsumik taamatut pisoqartillugu iluanaarutigineqartup ilaa pissarsiarineqarsinnaasoq.

Taamani Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaasup aammattaaq oqaatigaa piginneqatigiilluni inissialiornernut taakkulu 20/20/60-imut allanngortiterneqarnerannut pisortat tapiissutaat annertusut. Taamaammatt siunnersuutigineqarpoq 20/20/60 atorlugu taarsigassarsinikkut nammineq inissiassanik sanaartornermi tapiissuteqartarnek kisimi naliliivigineqassanngitsoq aammali piginneqatigiilluni inissialiat ilaatinneqassasut. Tamanna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tapersiivigisinnaavaa.

Ingerlatseqatigiiffinnik akileraarusersuisarneq

Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffiit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 12. november 2006-imeersoq naapertorlugu akileraartarput. Ingerlatseqatigiiffinnut assersuutigalugu aktiaatit piginneqatigiiffiillu ilaatinneqartarput, taakkualu ingerlatseqatigiiffiup isertitaanit 30 %-it akileraaruserneqartarput ilaatigut ingerlatsinermut aningaasartuutit atorunnaarsinneqartullu ilanngaatigineqartarlutik. Nammineq aningaasaliissutinit iluanaarutit tassaasinnaasut illuutinik tunisinermi iluanaarutit, ingerlatseqatigiiffiup isertitarisatut naatsorsuutaanut ilaatinneqartarput. Taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiit nammineq illuutinik tunisinermi iluanaarutaasinnaasunut akileraareertarput. Nammineq illuutinik tunisinermi iluanaarutit

nalinginnaasumik inuussutissarsiortutut namminersortutut ingerlatsinerup ilaatut pippat (assersuutigalugu entreprenøri/sanaartortitsisoq inissianik ataatsimoortunik tunisippat), tamatumani iluanaarutigineqartut aamma akileraaruserneqassapput. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq suliffeqarfiit ingerlatsiveqarfiillu tamakkua maloriaammik akileraartinneqartarpata tamanna naleqqutinngitsoq.

Inummut akileraarut

Inummut akileraarusiisarneq pineqaraangat, tamatumani pissutsit allaanerusut pineqartarput. Nammineq iluanaaruteqarnermi akileraartitsisoqarneq ajorpoq, taamaammallu illuutunik tunisinermi iluanaarutigineqartunik akitsuusiisarneq Kalaallit Nunaanni akileraartarnikkut atornerarani. Aalajangiiffigisassatulli siunnersuutip maannakkutut ilusilersornerata kinguneraa illumut akiliutaasimasunik marloriaammik akileraartalernissaq, piginnittup nammineerluni assersuutigalugu nammineq katersaminik aningaasalersorsimasaanik. Katersat taakkua isertitarineqarnerminni akileraarusigaareersimanissaat siullertut naatsorsuutigisariaqarpoq. Taamaattumik ataatsimiititaliaq Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitatulli isumaqarpoq, nammineq illuutunik tunisaqarnermi iluanaarutaasunit akitsuusiisalernissaq tunisinermi akigititap aammalu illutaarniarluni aningaasaliissutaasut nikingassutaa aallaavigalugu pitsanngorsaanerit tapiliullugit naatsorsorneqartassasut.

Akileraarutissap annertussusilernissaa

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq aammattaaq isumaqarpoq, nammineq illuutunik tunisaqarnermi iluanaarutip 50 %-iinig akitsuusiisarnissaq isertitarisanik akileraarusiisarnermut sanilliullugu qaffasippallaartutut isigineqarsinnaasoq, ullumikkut 42 % - 45 %-it akornanni annertussuseqartoq kommunimi qanoq akileraarusiisarneq apeqqutaalluni. Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap aammattaaq oqaatigaa nammineq aningaasaliissutinit iluanaarutaasussanik assigiissaarineq appasittoq pingaartumillu nammineq aningaasaliissuteqarnermi 27 %-inik akileraarusiisarneq. Tamatumunnga patsisaasoq tassa, nammineq aningaasaliissutinit iluanaarutinit immikkut akileraarusiisarnissaq nammineq illussanik sanaartornermi immikkut ittumik akileraarusersuinikkut tamama equsoortinneqarsinnaanera taamaalillunilu aamma nammineq illuliortiterniartunut annertuumik killilersuilerluni. Saqqummiunneqartut tunngavigalugit akileraartarnermut %-ip qanoq isikkoqarnissaa ataatsimiititaliap taggissinnaanngilaa isumaqarlunili tamanna imaaliinnarlugu aalajangersaavigineqassanngitsoq, tassami inissaqarniarnikkut naatsorsuutiginnngisamik kinguneqaratarsinnaammat.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisup ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatiginera

Isumaliutit siuliani allassimasut tunngavigalugit aalajangiiffigisassatut siunnersuummut matumunnga allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussinissani ataatsimiititaliap isumaliutigisimavaa. Taassuma oqaluuserineqarnissaa siunertaralugu Naalackersuisunut ilaasortaq tallimangornermi ulloq 14. oktober 2011-mi ataatsimiititaliamit ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatigineqarpoq. Ataatsimiititaliap qaaqusissutaa Naalackersuisunullu ilaasortap oqaasiisa allattorsimaffiat isumaliutissiissummut uunga **ilanngussaq 3-tut** ilanngunneqarput.

Ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnermi paasissutissat Naalackersuisunut ilaasortamit saqqummiunneqartut ima naatumik eqikkaavigineqarsinnaapput; siunnersuut matumani pineqartoq taamatullu ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutigilersaagaa Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuutit Naalackersuisut saqqummiutilersaagaannut killiliivallaaratarsinnaasutut Naalackersuisunut ilaasortamit nalilerneqartut. Taamaalillunilu siunnersuummik matuminnga akuersissutiginninneq siunnersuuteqartup siunertaanut akerliusumik sunniuteqaratarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut teknikumut tunngasumik eqqarsarnartut arlaqarput. Tamanna pillugu ilanngussaq innersuussutigineqarpoq.

Kiisalu ajornartorsiutit siuliani taaneqartut pinngitsoortikkumallugit aalajangiiffigisassatut siunnersuummut matumunnga allannguutissatut siunnersuummik Naalackersuisunut ilaasortaq nammineq saqqummiussinnersoq ataatsimiinnermi isumaliutigineqarpoq. Paasissutissiissutigineqarporli allannguutissatut siunnersuut taamaattoq annertuumik tamanut isiginnittariaqassasoq, taamaaliornikkullu siunnersuut tunngaviusumik aalajangiinertut isikkoqarnerulissalluni. Taamaassappallu allannguutissatut siunnersuutip taamaattup aalajangiiffigisassatut siunnersuutaaqqaartumut sanilliulluni ilisarnassuseqarnissaanik piumasagaat eqqortikkuminaassinnaavoq. Taamaalillunilu taanna aqputiguminaappoq.

Eqikkaaneq

Inuit suliffeqarfylluunniit inissiat tungaasigut unneqarinngitsumik iliuuseqartut pisortanillu tapiiffigineqarlutik iluanaarnissaminnik taamaallaat eqqarsateqartut qanorpiaq siunnerfilimmillu iliuuseqarfiginissai ajornakusoorput. Arlalitsigut pisumiit pisumut nalilersuiffigineqartariaqartussat, illuummik tunisinermi siunertarineqartoq nalunartarmat. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, immikoorussamik nammineq iluanaarutigisanit ataatsimut akileraarusersuisalernissaq suliniutigineqartariaqartoq, taamaattumik illuummik tunisinermi iluanaarutinit akitsuusiisarnissaq illunut 20/20/60 attartortitsisarnermi periuseq atorlugu sanaartukkanut killilersimaartariangitsoq, imaluunniit illup atulerneraniit ukiut marluk iluini illu tunineqassagaluarpak.

Illuummik tunisinermi iluanaarutininik akitsuusersuisoqartarnissaata qanoq siunnersuummut naapertuuttunngortinnissaa kissaatigineqartutullu kinguneqarnissaa, eqqarsaatigilluartariaqassaaq. Takorloorneqarsinnaavoq, sanaartortup annertuumik iluanaarusuttup, illumik tunisinissaminut ukiut marluk qaangiunnissaat utaqeqqaarusussinnaagaa, taamaalilluni siunissami sanaartugassanut aningaasaliinissaq kinguartinneqarluni. Aammattaaq siunnersuut illuutilinnut nalinginnaasunut kinguneqartussaassaaq illup sananeqarneraniit/pisiarineranit ukiut marluk qaangiutinngitsut illumik tunisisariaqartunut imaluunniit sanaartortunut ukiuni marlunni illuliamut nutaamut aningaasaliinissaminut akissaqanngitsumut. Taamaalilluni siunnersuut inuiaqatigiinnut amerlasuunut naatsorsuutiginnngisamik annertuumik kinguneqarnerlussinnaavoq.

Kiisalu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Isumalioqatigiissitap suliaanik malitseqartitsineq aaqqissuullugaasumik pilersaaruserluugaasumillu ingerlanneqartariaqartoq. Siunnersuummik matumani pineqartumik akuersissutiginninnerup sulinermut tassunga akornuseeratarsinnaanera equtsitsisinnaaneraluunniit ataatsimiititaliamit isiginngitsuusaarneqarsinnaanngilaq.

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq siunnersuummi siunertarineqartoq pingaaruteqarluinnartoq, qulaanili eqqarsaasersuutigineqartut malillugit siunnersuutip taamatut isikkoqartillugu akuerisassanngortinnissaa naleqquttutut isiginagu.

Siunnersuummili siunertarineqartut ilaatinnissai pillugit Naalakkersuisut piaartumik iliuuseqarnissaat ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa, tamatumunngalu atatillugu akileraartarnikkut politikikkut ineqarnermullu politikikkut eqqarsaasersuutigineqartut oqimaaqatigiissinnissaat qulakkeerneqarlutik. Tamanna Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisutaata aammalu Kalaallit Nunaanni akileraartarnerup atugarissaarnerullu siunissami aaqqissuussaanaassaata siamasissumik peqqissaartumillu oqallisiginerannut atatillugu ingerlanneqarsinnaavoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Isumaliutissiisummi allassimasutut paasinnilluni siunnersuut **itigartinneqassasooq** **ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit** inassutigineqarpoq.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

18. oktober 2011

UKA 2011/23
(UPA2011/45)

Andreas Uldum, Siulittaasoq

Olga P. Berthelsen,
siulittaasup tullia

Juliane Henningsen

Aqqaluaq B. Egede

Siverth K. Heilmann

Jens Immanuelson

Finn Karlsen

INATSISARTUT

Ilannugsaq 1

Akilerartarnermut Akiitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq
/MAANI

Ulloq 29. marts 2011
Sul.nr.: 01.37.01.05-00055

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip UKA2011/45-ip tusarniaassutiginera pillugu

Akilerartarnermut Akiitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap aalajangiiffigisassatut siunnersuummik UKA2011/45-mik suliarinninnerminut atatillugu Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaq qinnuigaa ineqarnermut politikkini pillugu isumaliutersuutiminik ilannugsaqaqqullugu.

Ineqarnermut tunngasut naalackersuinnikkut suliniuteqarfigisassatut suliassanut pingaarnernut ilaatinneqarnissaat suli pingaaruteqarluinnartuusoq Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Nammineq inissiateqartalernissamut innuttaasut pitsaasunik suli periarfissaqartuassasut inuillu ataasiakkaat inissialiortarnerat periarfissaqartinneqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Inissianik sanaartornermut nutarsaanermullu pisortat tapiissuteqanissamut periarfissillugit inatsit siulleq 1998-imi atuutilermat pisortat aningaasaligaannik inissiat amerlanerulersinnissaat aamma pisortat inissiaataasa attartortittakkat amigaataanerat annikillisinnaarlugu ilaatigut inuit ataasiakkaat inissialiortarnerisa annertusitinnissaat siunertarineqarpoq. Ilaatigut inuit ataasiakkaat/ilaqutariit akunnattunik imaluunnit annertuumik isertitaqartatut attartortittakkanik inissialiorusuttut siunersuummi tunaartarineqarput. Tamanna ataatsimiititaliap suli tapersersorsinnaavaa.

Entrepreneurit inuillu ataasiakkaat inissianik pigisallit inissianik tunisaqarneranni iluanaarutit, inissiat nammineq pigisat amerlanerulersinnissaannut pisortallu inissiaataat attartortittakkat amigaataasut ikilisinnaannut atornerqartassasut kissaatiginartinneqarpoq. Inissianik sanaartorneq ingerlaannarpat tamatumunnga peqatigitillugu sanaartornermik inuussutissarsiorut iluaquserneqassapput suliffissanillu pilersitsisoqassalluni. Taamaattorli iluanaarutaasartut qaangerlugit iluanaarnissaq anguniarlugu pisortat aningaasaataat atorlugit sualuttumik aningaasanik iluanaarniutigalugu inissialiorneq ingerlanneqalissappat tamanna inuiaqatigiinnut iluaqutissiiniarnerunersoq nalornarsissasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi siunertarineqartutut tamanna unikaallatsinneqartariaqarpoq.

Piginneqatigiinnikkut inissialiornermut immaqalu kingusinnerusukkut nammineq pigisatut inissiaatinngortsisarnermut tapiissutit annertusut Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisummini oqaatigaa. Piginneqatigiinnikkut inissiat eqqarsaatigalugit illullornermi aningaasartuutininut piffissamullu aalajangigaangitsumik erniaqanngitsunut akitsuuteqanngitsunullu 50 % tikillugu pisortat taarsigassarsititsinnaapput (taamaattorli piginneqatigiinnikkut inissiamut ataatsimut annerpaamik 1 mio. kr. missaannik). Tamanna nammineq pigisatut inissialiornermit annertunerungaatsiartumik tapiissutaavoq pitsaasoq. Aammattaaq piginneqatigiinnikkut inissiat nammineq inissiaatinngortinneqarsinnaapput pitsaasumik aningaasaliissuteqarnikkut, kingornalu tunisinikkut piginnittoq

INATSISARTUT

iluanaaruteqangaatsiarsinnaalluni. Tamanna tunngavigalugu nammineq pigisassanik inissialiorneq aningaasalersuinerlu kisiisa pinnagit, piginneqatigiinnikkulli inissialiorneq aamma erseqqinerusumik nalilersornissaat ataatsimiititaliap pissusissamisoorsoraa. Taamaalilluni suut sualummiq aningaasanik iluanaarniutaasutut taaneqarsinnaanersut taakkualu qanoq unikaallatsinneqarsinnaanersut isumaliutigeqqissaarneqartariaqarpoq. Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa pillugu siunissami oqaluuserinnittarnissat siunnersuummut ilanngunneqartariaqarnerat assigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip matuma Naalakkersuisunit malinnaaffigineqarnerani taakku ilanngullugit isumaliutigineqartariaqarput.

Siuliani pineqartut taama oqaaseqarfigalugit aalajangiiffigisassatut siunnersuutip Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap piumassuseqarluartumik suliarinninnissaa Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliap qilanaaraa.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Justus Hansen

Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliami siulittaasoq

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq
/Maani

2. august 2011
Sags.nr.: 01.40.01.03-00040

UPA 2011/45 – illup tunineqarnerani iluanaarummit akitsuummik akiliisarnissamut eqqussinissaq – pillugu Naalakkersuisunut apequtit.

UPA 2011-mi illup tunineqarnerani iluanaarummit akitsuummik akiliisarnissamut eqqussinissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Inatsisartunit siullermeerneqarpoq. UPA 2011/45:

”Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA12-mi peqquneqassasut siunnersuusioqqullugit, taamaasilluni illup tunineqarnerani iluanaarummiit akitsuummik akiliisarnissaq eqqunneqaqqullugu taarsigassarseriaaseq 20/20/60 atorlugu illut sanaat tunineqarneranni nalingata affaa aallaavigalugu, illup napparnerani pisortat taarsigassarsititsisartullu namminersortut taarsigassarsiissutaat sinnerlugit iluanaaruteqartoqarsimappat.”

Siunnersuutip Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliaq suliarineqarneranut atatillugu Ataatsimiititaliaq ajornartorsiutinik arlalinnik maluginiagaqarpoq, taakkulu pissutigalugit siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaa UKA 2011-imut kinguartinneqarpoq.

Tulliuttutigut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliaq isumaliutaasunut pissutaatinneqartut pingaarnerit pillugit naatumik nassuiaateqassaaq.

Siunnersuutip siunertaa ataatsimut isigalugu

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, nammineq illussaminnik sanaartortartut siursaavigineqarmata assut tamanna pitsaasuusooq, aammalu sanaartortumut aningaasatigut iluanaaruteqarnissamut periarfissaqartariaqartoq, taamaasilluni siunissami nammineq sanaartortunut nammineq aningaasaliissuteqarnissaq qulakkeerneqarsinnaaqqullugu. Pisuni pisortanit aningaasanik taarsigassarsisitsinikkut naammaginangitsumik iluanaarniartoqarneratigut ataatsimiititaliaq tamatumunnga ilutigifillugu isumaqarpoq, akileraartarnerup aqqissuussivigineratigut nalinginnaangitsumik taamatut pisoqartillugu iluanaarutigineqartup ilaa pissarsiarineqarsinnaasooq. Taamatutaaq Naalakkersuisut akissumminni taasaqarput.

INATSIARTUT

Akilaraarusersueriaaseq atuuttoq

Ingerlatseqatigiiffiit isertitaannit 30 %-it akilaraaruserneqartarput ilaatigut ingerlatsinermut aningaasartuutit nalikilliliinerillu ilanngaatigineqartarlutik. Nammineq aningaasaliissutinit iluanaarutit tassaasinnaasut illuutunik tunisinermi iluanaarutit, ingerlatseqatigiiffiup isertitarisatut naatsorsuutaanut ilaatinneqartarput. Taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiit nammineq illuutunik tunisinerminni iluanaarutaasinnaasunit akilaraareertarput. Nammineq illuutunik tunisinermi iluanaarutit nalinginnaasumik inuussutissarsiortutut namminersortutut ingerlatsinerup ilaatut pippat, tamatumani iluanaarutigineqartut aamma akilaraaruserneqassapput. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq suliffeqarfiit ingerlatsiveqarfiillu tamakkua marloriaammik akilaraartinneqartarpata tamanna naleqqutinngitsaq.

Inummut akilaraarusiisarneq pineqaraangat, tamatumani pissutsit allaanerusut pineqartarput. Nammineq iluanaaruteqarnermi nalinginnaasumik akilaraartitsisoqarneq ajorpoq, taamaammallu illuutunik tunisinermi iluanaarutigineqartunik akitsuusiisarneq Kalaallit Nunaanni akilaraartarnikkut atornerqarani. Aalajangiiffigisassatulli siunnersuutip maannakkutut ilusilersornerata kinguneraa illumut akiliutaasimasunik marloriaammik akilaraartalernissaq, piginnittup nammineerluni assersuutigalugu nammineq katersaminik aningaasalersorsimasaanik. Katersat taakkua isertitarineqarnerminni akilaraarusigaareersimanissaat pingaarnertut naatsorsuutigisariaqarpoq. Taamaattumik ataatsimiititaliaq Akilaraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitatulli isumaqarpoq, nammineq illuutunik tunisaqarnermi iluanaarutaasunit akitsuusiisalernissaq tunisinermi akigititap aammalu illutaarniarluni aningaasaliissutaasut nikingassutaa aallaavigalugu pitsanngorsaanerit tapiliullugit naatsorsorneqartassasut. Ajornartorsiut tamanna Naalakkersuisut akissutaanni taaneqarpoq.

Akilaraarusersuinerup annertussusia

Akilaraartarnermut Akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliaq aammattaaq isumaqarpoq, nammineq illuutunik tunisaqarnermi iluanaarutip 50 %-iinik akitsuusiisarnissaq isertitarisanik akilaraarusiisarnermut sanilliullugu qaffasippallaartutut isigineqarsinnaasooq, kommunimi qanoq akilaraarusiisarneq apeqqutaalluni ullumikkut 42 % - 45 %-it akornanni annertussuseqartoq. Akilaraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliap aammattaaq oqaatigaa nammineq aningaasaliissutinit iluanaarutaasussanik assigiissaarineq appasittoq pingaartumillu nammineq aningaasaliissuteqarnermi 27 %-inik akilaraarusiisarneq. Tamatumunnga patsisaasooq tassa, nammineq aningaasaliissutinit iluanaarutininik immikkut akilaraarusiisarnissaq nammineq illussanik sanaartornermi immikkut ittumik akilersaarusersuinnikkut tamatuma equsoortinneqarsinnaanera taamaalillunilu aamma nammineq illuliortiterniartunut annertuumik killilersuilerluni. Saqqummiunneqartut tunngavigalugit akilaraartarnermut %-ip qanoq isikkoqarnissaa ataatsimiititaliap taggissinnaanngilaa isumaqarlunilu tamanna imaaliinnarlugu aalajangersaavigineqassanngitsaq, tassami inissaqarniarnikkut naatsorsuutiginnngisamik kinguneqaratarsinnaammat.

”Unneqarinngitsumik iliuseqarneq”

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut nammineerluni illulioriaatsinut nalinginnaasumik qaffasinnerusumik iluanaarfiusartutut imaluunniit “illut pillugit unneqarinngitsumik iliuseqarnertut” taaneqartarsinnaasunut immikkut sammitinneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu illut akiisa qanoq

INATSISARTUT

aalajangerneqartarnerat pingaaruteqarpoq. Illup akianut pingaaruteqartutut pineqartoq tassaavoq pisisooratarsinnaasumut qaammammumt aningaasartuutit qanoq annertutiginissaat. Illumut taarsigassarsiat 40 %-ii taarsigassarsiatut akileraarusigassaanatillu taarsersugassaanngitsutut pisortanit tunniussaappata, tunisisup illumut akiusoq annertunerusoq pissarsiarisinnaavaa, illulli sananeqarneranut 20/20/60 atorlugu taarsigassarsisitsisoqarsimanngippat pisisup qaammammumt akiliutai appasinnerutinneqarsinnaallutik. Tamanna Naalakkersuisut akissuteqaammini taavaat. Akileraartarnermut atatillugu illuutilinnut pisortanit aningaasaliinikkut taarsigassarsisimanngitsunut tamanna assigiinngisitsinertut isigineqarsinnaavoq.

Illuummik tunisinermi iluanaarutinit akitsuusersuisoqartarnissaata qanoq siunnersuummut naapertuuttunngortinnissaa kissaatigineqartutullu kinguneqarnissaa, eqqarsaatigilluartaqassaaq. Takorloorneqarsinnaavoq, sanaartortup annertuumik iluanaarusuttup, illumik tunisinissani utaqeqqaarusussinnaagaa, taamaalilluni siunissami sanaartugassanut aningaasaliinissaq kinguartinneqarluni. Tamannattaq Naalakkersuisut akissuteqaammi taavaat.

Pigisattaq sananeqarneranit ukiut marlut ingerlaneranni tunisinermi akileraarnissamik siunnersuut timitalerneqarpat illuutilit ukiut marlut ingerlaneranni illumik tunisisariaqalersinnaasut imaluunniit sanaartortut ukiuni marlunni illuliamut nutaamut aningaasaliinissamut ileqqaarsinnaanngitsut eqqorneqassapput. Taamaalilluni siunnersuutikkut naatsorsuutiginnngisamik amerlanernik eqquinissaq aarlerinarsinnaavoq.

Inuit suliffeqarfillaunniit inissiat tungaasigut "unneqarinngitsumik illiuseqartut" pisortanillu tapiiffigineqarlutik iluanaarnissaminnik taamaallaat eqqarsaatigineqartut qanorpiq siunnerfillimmillu illiuseqarfiginissai ajornakusoorput. Arlalitsigut pisumiit pisumut nalilersuiffigineqartariaqartussat, illuummik tunisinermi siunertarineqartoq nalunartarmat. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, immikkoorussamik nammineq iluanaarutigisanit ataatsimut akileraarusuisalernissaq suliniutigineqartariaqartoq, taamaattumik illuummik tunisinermi iluanaarutinit akitsuusiisarnissaq illunut 20/20/60 attartortitsisarnermi periuseq atorlugu sanaartukkanut killilersimaartariannngitsaq, imaluunniit illup atulerneraniit ukiut marluk iluini illu tunineqassagaluarpat.

Attaveqarnermut Ineqarnermullu ataatsimiititaliap aammattaq Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliamut oqaatigaa, pisortat tapiissuteqartarnerat piginneqatigiilluni illuliortartut eqqarsaatigalugit taakkuninngalu nammineq inissianngortitsisarneq annertusut. Taamaammatt siunnersuutigineqarpoq, nammineq inissiaatigisassanik sanaartortitsisarnermi nammineq akiliutigisat kisiisa naliliivigineqartassanngitsut aammali piginneqatigiilluni inissialiat ilaatinneqartassasut. Tamanna Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliap tapersiivigisinnaavaa.

Siunnersuutip akuerineqarnera

Siunnersuummi siunertaq pingaaruteqartuusoq Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, peqatigitilluguli siunnersuut maanna ilusimisut siuliani taaneqartutut arlalinnik naleqqutinngitsunik isumannaarneqanngitsunillu ajornartorsiutitaqartoq Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Naalakkersuisut akissuteqaatiminni Ataatsimiititaliatulli siunnersuummi pissutsit

INATSIARTUT

arlallit ajornartorsiutitalit tikkuarnikuuaat, taamaakkaluatorli siunnersuut akuerineqassasoq inassuteqarlutik.

Ataatsimiititaliap siunnersuut maanna ilusimisut akuerineqassappat uparuassavaa, 20/20/60 atorlugu illuliat tunineqarneranni nalingata affaa aallaavigalugu illup napparnerani pisortat taarsigassarsisisullu namminersortut taarsigassarsissutaat sinnerlugit iluanaaruteqartoqarsimappat illup tunineqarnerani iluanaarutaasunit akitsuummik akiliisalnissap eqqunneqarnissaanik siunnersuummik Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UKA 2012-imi saqqummiussissammata. Taamaalisoqassaaq naak siuliani taaneqartut kingunerisassai naleqqutinngitsut aallaavigaluarlugit.

Aalajangiiffisassatut siunnersuutip Ataatsimiititaliamit suliarineqarnerata ingerlaqqinnissaanut apeqqutit tulliuuttut Naalakkersuisunit akeqquneqarput:

- 1) Aalajangiiffisassatut siunnersuut maanna ilusimisut akuerineqarnissaa Naalakkersuisut naleqquttutut isigaat?
- 2) Siunnersuut maanna ilusimisut akuerineqassappat inuiaqatigiinnut sunniutaaratarsinnaasunik pitsaanngitsunik Naalakkersuisut siumugaqarsinnaappat – taamaattoqarpallu suut?

Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaata inaarsarneqarnerani aalajangigassat inuiaqatigiinnut pingaarutillit arlallit sivisuumik tunngavilersorneqarnikuupput. Maanna isumaliutissiissut kalaallisut qallunaatullu saqqummiunneqarpoq, taamaattumillu inassutit saqqummiunneqartut qanoq atorniarneqarnerat pillugu Naalakkersuisut nalunaarnissaannut Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliaq isumalluarpoq. Taamaattumik UPA 2011/45-mut atatillugu Naalakkersuisut akissuteqaatiminni allapput Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut tunngasut isummersuutigineqarneranni aalajangiiffisassatut siunnersuutip saqqummiunneqartup ilanngunneqarnissaa pissusissamisoortoq.

- 3) Isummersuutit tamakku aallartisarnissaannut Naalakkersuisut qanoq isumaqarpat? Naalakkersuisut isummersortitsillutik nammineerlutik aallarnisaaniarpat imaluunniit Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa tunuliaqutaralugu isummersuutit taamaattut isumaminnik ingerlalissasut naatsorsuutigineqarpa?
- 4) Isummersuutininut tamakkununnga aalajangiiffisassatut siunnersuutip tigussaasumik tapunneqarnissaa qanoq qaqugulu pissasoq Naalakkersuisut eqqarsaatigaat?
- 5) Illup tunineqarnerani iluanaarummiit akitsuummik akiliisarnissap eqqunneqarnissaa pillugu aalajangersimasumik siunnersuummik

INATSISARTUT

saqqummiussinissamik Naalakkersuisut eqqarsaateqarpat – taamaappat qaqugu?

- 6) Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip suliarineqarnerani naleqquttunik allanik Naalakkersuisut Ataatsimiititaliamut paasissutissiisinnaappat?

Ataatsimiititaliaq sinnerlugu allakkamut uunnga akissutip kalaallisut qallunaatullu kingusinnerpaamik 23. august 2011 tiguneqarnissaa qinnutigaara. Akissut qarasaasiakkut uunga nassiuteqquneqarpoq: juul@ina.gl

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

f.

Niels Thomsen

Akilerartarnermut Akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliami siulittaasoq

Uunga Akilerartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq

Ulloq/ Dato: 25. august 2011

UPA 2011/45 illup tunineqarnerani iluanaarummit akitsuummik akiliisarnissamik eqquassinissaq

Akilerartarnermut Akitsuusiisarnermulu Ataatsimiititalip siunnersuummik suliaqarneranut atatillugu Naalakkersuisut qinnuigineqarsimapput pissutsinut arlaqartunut tunngasut akissuteqarfigeqqullugit itisileriffigeqqullugillu.

Postboks 1605
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 20 42
E-mail: tax@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Apeqqut 1

Naalakkersuisut isumaqarpat aalajangiiffigisassatut siunnersuut maanna ilusaanik iluseqartillugu akuersissutigineqassappat naleqquttoq?

Akissut:

Naalakkersuisut siunnersuummi isummat tunngaviusut tapersorsorpaat peqatigitilluguli oqaatigalugu, siunnersuut inissaqarniartitsiniarnermut tunngasutigut sunniutissaanik ersernerluttunik pilersitsisoq. Tamanna eqqarsarluarnissamik piumasaaqarpoq, inissaqartitsiniarnermik aaqqissuusseqqinnermik. Akilerartarnermut atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanni siunnerluutigineqartutut, suliamik ingerlatitseqqinnermi pissusissaq eqqorlugu ilaatinneqartariaqartumik.

Maannakkut ilusaatut iluseqartillugu atuutussanngortitsinerup maannakkut inissaqartitsiniarnermi ajornartorsiutaasut ataqatigiissumik aaqqivigineqarsinnaanissaannut periarfissat ajoqusersinnaavai. Tamatumalu saniatigut Naalakkersuisut isumaqarput naleqqunnerpaajusoq illunik akileraarusiinerup inaarutaasumik ilusilernissaa annertussusiliiviginissaalu Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut tapertaritillugu politikikkut iliuutsinut allanut ataqatigiissumik naammassineqartariaqartoq.

Tamanna eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut isumaqarput siunnersuutip maanna ilusaa iluseritillugu akuersissutigineqarnissaa naleqqutinngitsoq.

Apeqqut 2

Siunnersuut maannamut ilutsini iluseralugu akuersissutigineqassagalarpat Naalakkersuisut inuiaqatigiinnut ajoqutaasinnaasunik takusaqarsinnaappat – taamaappallu suut?

Akissut:

Siunnersuut maannamut ilutsini iluseralugu akuersissutigineqassagaluarpat, Naalakkersuisut akissuteqaammi allaaserineqartutut naatsorsuutigaat siunnersuutip inissaqartitsiniarnermut ajornartorsiutinut tunngatillugu ataqatigiissumik iluarsissuteqarsinnaanissamut periarfissanik killiliisuussasoq .

Naalakkersuisut naliliipput, siunnersuut ilaatigut nikeriarsinnaajunnaarnermik kinguneqarsinnaasoq, ilimagisariaqarmat sanatitsisut/entreprenørit illunik tuniniaanissaq kinguartissagaat ajoqutaasumik kinguneqartussamik, nutaanik sanaartornermik ingerlatsinerit annikillisillugit. Tamatumalu saniatigut illunik tuniniaanerni akit appariarsinnaanissaat pisinnaalluni.

Apeqquut 3

Naalakkersuisut oqallinnernik taamatut aallartitsinerit qanoq isumaqarfigaat? Naalakkersuisut namminneq oqallinnerni peqataaniarpap imaluunniit naatsorsuutigineqarpa taamatut oqallinnerit Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa tunngavigalugu saqqummerassasut?

Akissut:

Naalakkersuisut Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa pillugu nassuiaammik UKA 2011-imi saqqummiussissapput, Naalakkersuisut Ataatsimiititaliap siunnersuutaanik suliaqarnerup ingerlateqqinnissaanut pilersaarummik pilersaarutillu annertussusiannik nalunaarutiginnissallutik.

Apeqquut 4

Naalakkersuisut qanoq qaqugulu aalajangiiffigisassatut siunnersuut taamatut oqallinnernut ilanngutitissallugu eqqarsaatigaat?

Akissut:

Naalakkersuisut naatsorsuutigaat siunnersuut inissaqartitsiniarnermi ajornartorsiutit pillugit nalinginnaasumik oqallinnernut ilanngutitineqassasoq aammalu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaaani iliuusissatut siunnersuutit isumaliutigineqarnerannut atatillugu.

Apeqquut 5

Naalakkersuisut illup tuninerani iluanaarummit akitsuummik eqqussinissaq pillugu siunnersuummik saqqummiussaqaarnissaq eqqarsaatigaat – taamaappallu qaqugu?

Akissut:

Naalakkersuisut illup tunineqarnerani iluanaarummit akitsuummik eqqussinissamik siunnersuuteqaqnginneranni inissaqartitsiniarneq ataatsimut isigineqarnissaa pisariqarpoq, inissaqartitsiniarnermut tunngaviusunik ajornartorsiutit ataqatigiissumik iluarsivigineqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Naalakkersuisut naliliipput 2012-p naannginnerani siunnersuusiornissaq piviusorsiornerun-ngitsaq.

Apeqquut 6

Naalakkersuisut aalajagiiffigisassatut siunnersuutip suliarinissaanut attuumassuteartunik ataatsimiititaliamut allanik paasisitsissuteqarsinnaappat?

Naalackersuisut maannakut isumaqarput, siunnersuutip suliarineqarnissaanut
attuumassuteqartunik allanik paasisutissiissutissaqanngitsoq.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Maliina Abelsen

INATSISARTUT

BILAG 3

**Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq
- / MAANI**

Ulloq 5. oktober 2011
J.nr 01.40.01.03-00039

UKA 11/23 pillugu ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnissamut qaaqqusissut

"Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA12-mi peqquneqassasut siunnersuusioqqullugit, taamaasilluni illup tunineqarnerani iluanaarummiik akitsuummik akiliissarnissaq eqqunneqaqqullugu taarsigassarseriaaseq 20/20/60 atorlugu illut sanaat tunineqarneranni nalingata affaa aallaavigalugu, illup napparnerani pisortat taarsigassarsititsisartullu namminersortut taarsigassarsiissutaat sinnerlugit iluanaaruteqartoqarsimappa" aappassaaneerineqarnissaata UKA 11-imi sapinngisamik kingusissukkut pisussanngorlugu kinguartinneqarnissaa Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut qinnutigaa.

Aappassaaneerinissaq sioqqullugu ilaatigut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatigineqarnissaa kissaatigineqarmat qinnuteqaat ataatsimiititaliamit nassiuqqarpoq. Tamannalu siunertaralugu allakkiaq una nassiuqqarpoq. Qulequttat pingaarnit ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnermi oqaluuserineqartussatut ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqartut matuma kinguliani erseqqinnerusumik nassuiaatigineqarput.

Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaasimasup siunnersuummik suliarinninnermini taamani Inatsisartut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Ataatsimiititaliarisimasaanut tusarniaanermut akissummik piniarsimavoq. Tusarniaanermut akissut taanna ilisimatitsissutitut allakkanut ukununga ilanngussatut ilanngunneqarpoq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisunut ilaasortamut ataatsimiititaliaq arlalinnik apeqquteqarpoq, tak. Naalakkersuisunut ilaasortap Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliamut 25. august 2011-mi akissutaa.

Paasissutissat pissarsiarineqartut tunngavigalugit siunnersuutip maanna ilusimisut iluseqartup akuersissutigineqarnissaa ataatsimiititaliamit maannangaaq qularutigineqarpoq. Taamaalillunilu siunnersuut maanna ilusimisut iluseqartilluni akuersissutigineqaruni illuutinik niuerfintut taamatullu Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Isumalioqatigiissitap kaammattuutaanik piviusunngortitsiniarluni sulinissamut siunertaanngitsumik kinguneqarsinnaasutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Taamaattumillu assersuutigalugu ima oqaasertaqarsinnaasumik allannguutissatut siunnersuuteqarsinnaaneq ataatsimiititaliamit isumaliutigineqarpoq:

"Illunik tunisinermi iluanaarutininik akitsuusiisalernissaq siunertaralugu inatsisissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Illunik tunisinermi iluanaarutininik akitsuummik naatsorsuinermi aallaaviussaaq tunisinermi akiusup pisinermilu akiusup nikingassutaat

Side 1/2

pitsanngorsaatinik pisortanit tapiiffigineqanngitsunik qaffaaserlugu. Akileraartarnikkut iliuitsinut allanut naapertuuttunngorlugu akileraarusiinissaq aalajangersarneqassaaq.”

Allannguutissatulli siunnersuut taama siamasissumik oqaasertaqartinneqartoq Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa tunngavigalugu inatsisiliornissamut taaneqartumut ilanngullugu eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Taamaattumillu allannguutissatut siunnersuut allassimasoq Naalakkersuisunut ilaasortap tigussaasumik qanoq isumaliuteqarneranik kinguneqarnersoq erseqqinnerusumik paasissallugu ataatsimiititaliamut soqutiginarpoq. Tamanna pisinnaavoq ineqarnermut tunngasut, tassungalu minnerunngitsumik ilanngullugu ineqarnermut akileraarusuineq tapiissuteqartarnerlu pillugit isumalioqatigiissitap kaammattuutaasa nalinginnaasumik pingaarnersiorlugit saqqummiunnerisigut.

Siunnersuut akuersissutigineqassasoq siunnersuutip UPA 11-mi siullermeerneqarnerani akissuteqaamminni Naalakkersuisut inassutigeqqaaraluaaraat ataatsimiititaliamit immikkut maluginiarneqarpoq. Allakkanili 25. august 2011-meersuni Naalakkersuisut erseqqissumik paasissutissiissutigaat siunnersuutip taama iluseqartilluni akuersissutigineqarnissaa naapertuutinnigisoq. Taamatut isummernermik allanngortitsinermit tunngaviusut Naalakkersuisunut ilaasortamit ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnermi itisiliiffigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatiginartinneqarpoq.

Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa 10. november 2011-mi Inatsisartunit oqaluuserineqassaaq. Isumaliutissiissummik Inatsisartut oqaluuserinnereernerisa kingorna aammalu UKA 11/23-imik suliaqarnerminik ataatsimiititaliap naammassinninnginnerani ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnissap ingerlanneqarnissaa tunngaviusumik isigalugu ataatsimiititaliamit kissaatiginartinneqaralarpoq, tamannali piffissaq pissutigalugu pisinnaanani. Taamaattumillu ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnissap tallimanngornermi ulloq 14. oktober, nal. 14-15 Inatsisartut ataatsimiititaliaasa ataatsimiittarfianni 2-mi ingerlanneqarnissaa ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisartut ataatsimiititaliaat allat ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnissamut aggersarneqarsinnaanerit ilimagineqarsinnaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Andreas Uldum
Ataatsimiititaliap siulittaasua

Uunga

Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu ataatsimiititaliaq

Ulloq / Dato: 14. oktober 2011

UKA 2011/23 illumik tunisinermi iluanaarummit akitsuut pillugu aalajangiiffigisasatut siunnersuut – Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu ataatsimiititaliap paasissutissiiffiusumik ataatsimeeqatigineqarnissaa

Postboks 1605
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 20 42
E-mail: tax@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu ataatsimiititaliap, UPA11/23 aallaavigalugu paasissutissiiffiusumik ataatsimeeqatiserinninneranut atatillugu ataatsimiinnermi sammineqartussat pingaarnertit Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigineqassapput.

Sammineqartussat ataani allassimasut oqaluuserineqassapput

Sammissaq 1

Allannguutissatut siunnersuuteqarnissamik isumaliuteqarnermut atatillugu ataatsimiititaliap paaserusuppa siunnersuut Naalakkersuisumut sunik isumaliuteqartitsilernersoq?

Akissut: Ataatsimiititaliap siunnersuutaa Naalakkersuisut pingaarnerusutigut tapersorsorpaat, illut pisortanit tapiiffigineqarsimasut illumik piginnittut angivallaarujussuartunik iluanaaruteqaatigisaannik tunineqartarnerinik ajornartorsiut tassuunakkut sammineqarmat.

Naatsorsueqqissaarnissami paasissutissat nalinginnaasumik amigaataapput, ineqarnermullu tunngasut paasiuminaaqisut eqqarsaatigalugit siunnersuutip aningaasartuutitasasa imaluunniit sunniutissaasa erseqqissumik paasineqarsinnaannginnerannut tamanna pissutaavoq. Paasiuminaatsut tamakku ineqarnermut tunngasut tamakkerlugit aammalu tapiiffigineqarnissamut periarfissarpasuit ilanngullugit peqqissaartumik misisuilluartoqarneratigut aatsaat paasineqarsinnaapput. Taamatuttaaq akileraarusiinerup tunisisunik angivallaarujussuarmik iluanaaruteqartunik eqquinissaa qulakkiigassaavoq. Taamaammat illumik tunisinermi iluanaarummit akitsuutip, ineqarnermut tunngasut ataatsimoortillugit nutarterinissami aammalu akileraarutit eqqarsaatigalugit politikikkut suliniutissanut qanoq ittumik ilaatinneqarsinnaanera peqqissaartumik isumaliutigineqartariaqarpoq.

Illumik tunisinermi iluanaarummit akitsuutip allaffissornikkut pisariitsuinnarani, aammali soorlu naliliisarnerni ajornartorsiutinik qaangiisitsinissaa Naalakkersuisut pingaartippaat.

Illumik tunisinermi iluanaarummit akitsuutip, Isumalioqatigiissitap ineqarnerup tungaati-
gut siunissami aaqqissuussinissamik inassuteqaatai aallaavigalugit, ineqarnerup akile-

raartarnerullu ataatsimut nutarteriffigineqarnissaanni ilanngullugu ilusilersorneqarnissaa Naalakkersuisut naleqquttuusoraat.

Sammissaq 2

Ataatsimiititaliattaq maluginiagaa tassaavoq siunnersuutip UPA11-mi siullermeerneqarneranut atatillugu Naalakkersuisut akissuteqaamminni siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigeqqaaraluarmissuk, kingornali allakkatigut 25. august 2011-meersutigtigut nalunaarutigigaat siunnersuutip taamatut iluseqarluni akuersissutigineqarnissaa naleqquttuusannigisoq. Taamaammat Ataatsimiititaliap kissaatigaa Naalakkersuisut isumaminnik allannguinnerminnut pissutaasut erseqqinnerusumik nassuiassagaat.

Akissut: Illumik tunisinermi iluanaarummit akitsuummik atuutilersitsinissamik isuma Naalakkersuisut tapersersorpaat, isumaqarlutillu siunnersuut ineqarnerup tungaatigut ajornartorsiu-taaqisumik samminnilersitsisoq.

Naalakkersuisulli Akileraartarnek Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap ineqarnermut tunngasut pillugit inassuteqaataasa maanna suliarineqarnerannut atatillugu paa-sivaat siunnersuut akuersissutigineqaraluarpat tamanna ataatsimut nutarterinissamik pi-sariulersitsissasoq, tassami aalajangiiffigisassatut siunnersuutip kingunerisassai suku-miisumik misissorneqarsimangimmata.

Taamaammat aalajangiiffigisassatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa Naalakker-suisut naleqquttuusorinngilaat. Maannakkutut iluseqarluniinnaanngitsoq, aammali Ataatsimiititaliap paasissutissiiffiusumik ataatsimiigiaqqusinermini allannguutissatut siunnersuummik nassuiaaneratut iluseqarluni. Naalakkersuisut naliliipput siunnersuut sunniutis-sai ajoqutissaalu eqqarsaatigalugit apeqqutinik arlalissuarnik pilersitsisoq, taakkulu aki-leraartarnek eqqarsaatigalugu politikikkut suliniutissanut allanut ilanngullugit aaqinne-qartariaqartut.

Illumik tunisinermi iluanaarummit akitsuutip sulissutigineqarnera unittoortikkumanagu, aalajangiiffigisassatut siunnersuutip itigartinneqarnissaa Naalakkersuisut naleqqunnersoraat.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Maliina Abelsen